

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

www.philosophical-research.org

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Λ. ΠΙΕΡΡΗΣ

Περίοδος 2019-2020

ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΛΓ' ΚΥΚΛΟΣ

*

ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΠΑΡΤΗΣ

Κύκλος Δ'

I

Αφορισμοί για μια Ανατομία του Φόβου

τὸν

δ' ἀπαμ[ειβόμενος
ποτέφα [κρατερὸς Χρυσάορος ἀ-
θανάτοιο [γόνος καὶ Καλλιρόας·
“μή μοι θά[νατον προφέρων κρυόεν-
τα δεδίσκε ἀγάνορα θυμόν,

...

αἰ μὲν γὰ[ρ γένος ἀθάνατος πέλο-
μαι καὶ ἀγή[ραος ὥστε βίου πεδέχειν
ἐν Ὀλύμπ[ω,
κρέσσον[ἐ-
λέχγεα δ[

...

κεραϊ[ζομένας ἐπιδῆν βόας ἀ-
μετέρων ἀπόνοςφιν ἐπαύλων·
αἰ δ' ὦ φί[λε χρή στυγερόν μ' ἐπὶ γῆ-
ρας [ίκ]έσθαι,
ζώ[ει]ν τ' ἐν ἐ[φ]αμερίοις ἀπάνευ-
θε θε[ε]ῶν μακάρων,
νῦν μοι πολὺν κά[λλιον ἐστι παθῆν
ὅ τι μόρσιμ[ον ἢ θάνατον προφυγῆν
καὶ ὀνείδε[α παισὶ φίλοισι
καὶ παντὶ γέ[νει καταχευέμεν ἐξ-
οπίσω Χρυσ[άο]ρο[ς υἱόν·
μὴ τοῦτο φί[λον μακά[ρε]σσι θε[ο]ῖ-
σι γ]ένοιτο

[(Ο φίλος του Μενοίτης πληροφορεί τον Γηρυόνη ότι ο Ηρακλής έρχεται να του αρπάξει τα βόδια, και τον παροτρύνει να μην αντιταχθεί στην βία του. Του απαντά ο Γηρυόνης):

Απαντώντας του ο κρατερός γόνος του αθάνατου Χρυσάορα και της Καλλιρόης τούπε: μην προσπαθείς να φοβίσεις την ανδρεία μου καρδιά βάζοντας μπροστά μου τον παγωμένο θάνατο ... · γιατί αν μεν είμαι από γεννησιμιού μου αθάνατος και αγέραστος ώστε να κοινωνώ ζωής στον Όλυμπο, τότε υπερισχύει να υπομείνω την κατάκριση ... και να δω την αγέλη μου να αρπάζεται από τους σταύλους μου· αλλά αν, ω φίλε μου, πρέπει να φθάσω το μισητό γήρας και να ζω με τους εφήμερους θνητούς μακριά από τους μακάριους θεούς, τότε πολύ ωραιότερο είναι να πάθω ότι είναι μοιραίο παρά να αποφύγω τον θάνατο τώρα και έτσι να κατακλύσω τους φίλους παίδες κι όλη την γενιά μου με ονείδη, εγώ ο γιος του Χρυσάορα· μη γένοιτο να είναι αυτή η επιθυμία των μακάριων θεών...].

Αιωνιότητα είναι η τελειότητα.

Ο Χρόνος υπερβαίνεται όταν επιτευχθεί η ολοκλήρωση ενός όντος στην τελειότητα της ουσίας του. Ο Χρόνος υπάρχει για να φθάνει η φύση των όντων στην άνθισή της, στην ακμή της ύπαρξής της, στο κάλλος της τελειότητάς της - το φυόμενο χρειάζεται χρόνο και περιοδικότητα για να δώσει από το σπέρμα τον ανθό. Όπως και ο χώρος υφίσταται για να λαμβάνει χώρα η επι-φάνεια του Απόλυτου – η απαστράπτουσα φανέρωση του Είναι χρειάζεται χώρο για να διαρθρώνει την πολλαπλότητά της ενότητας στην αρμονική σύνθεση της Μορφής του κάλλους.

Ο Χρόνος είναι αδυσώπητος. Είναι ο Άρχων του Κόσμου τούτου, ο Διόνυσος – Άδης. Θρίαμβος σε αυτόν είναι η άλλη όψη του διαμελισμού, έτσι και η γέννηση είναι του θανάτου, η δε γενετήσια πράξη είναι βιασμός του έτερου και ανόμοιου από το έτερο και ετεροούσιο, βιασμός δε από τον Άδη, αφού η υπέρτατη και αρχετυπική περίπτωση βιασμού είναι από τον Θάνατο.

Αλλά ο Χρόνος ηττάται στην κοσμοκρατορία του όταν καταστεί μέσον για το «τέλος», το κάλλος της τελειότητας. Αν όλη η περίοδος του χρονικού ρυθμού χρησιμοποιηθεί για να ανθίσει η ακμή του όντος. Αν όλος ο ενιαυτός είναι απλό όργανο για τον Ανθό του έαρος. Τότε ο Άρχων του Κόσμου τούτου γίνεται υπηρέτης, αποκαθίσταται στον πραγματικό του ρόλο μέσα στην φανέρωση του Θεού στον Κόσμο.

Η εξουσία του είναι ο φόβος μας.

Στην πραγματικότητα είναι ταπεινός δούλος στην από-κάλυψη του Απόλυτου. Άναξ είναι η Μορφή του Κάλλους, ο Απόλλων.

Ο φόβος μας είναι η άλλη όψη της μέριμνάς μας του χρόνου. Ανήσυχα φροντίζουμε για του τρεις πυλώνες της Ανάγκης που στηρίζουν την εξουσία του άρχοντα, για την διαίωνιση του είδους, για την επιβίωση του ατόμου και για τον ζωτικό χώρο ασφάλειας, για την γενετήσιο σχέση και την οικογένεια, για τον πλούτο των αγαθών και την οικονομία και για εξουσία. Μεριμνούμε για να τα έχουμε αυτά και φοβόμαστε μην τα χάσουμε. Αυτή η μέριμνα και αυτός ο φόβος μας κάνει δούλους του δούλου μας, του Χρόνου.

Το ολοκλήρωμα όλων των μεριμνών και των φόβων για τους τρεις πυλώνες είναι η αγωνία του θανάτου, του Τέρματος που συνεπάγεται την πλήρη και ανεπανόρθωτη απώλεια και των τριών. Ενώ το τέρμα σημαίνει το σταμάτημα της μέριμνας και του φόβου, επενδύεται με την σημασία της υπαρξιακής απώλειας γιατί, χαμένοι στον Λαβύρινθο του Χρόνου και στις χρονικές επιδιώξεις και ανησυχίες και ανάγκες, δεν φροντίσαμε το μόνο πράγμα που ανήκει σε εμάς και εξαρτάται από εμάς, και όχι από την Μοιραία «Λογική» των Αναγκών

του Χρόνου, - την τελειότητα της φύσης μας. Και έτσι, ξεχνώντας την, χάνουμε την σωτηρία μας, την αιωνιότητα.

“ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονία του βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς, ἀλλὰ ἐκ τοῦ κόσμου ἐστίν. καὶ ὁ κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα”.

Ιδού οι τρεις πυλώνες, η γενετήσια ορμή, η όρεξη για πλούτο και η βούληση για εξουσία. Το δε θέλημα του θεού είναι το «τέλος» μας, η τελειότητα της φύσης μας, το κάλλος της ύπαρξής μας, γιατί αυτή είναι η οδός θέωσής μας.

Αντί να χρησιμοποιούμε τον χρόνο για την αιωνιότητα, και τα του χρόνου, τους τρεις Πυλώνες, για την τελειότητα της ουσίας μας, δουλεύουμε δουλεία επαχθή για τις ανάγκες του χρόνου. Πνιγόμαστε στο αδιέξοδο του Λαβύρινθου και ταυτόχρονα μένουμε αλύτρωτοι, χωρίς το «τέλος» μας.

Είμαστε δούλοι του Χρόνου όταν κάνουμε το μέσον σκοπό, όταν δουλεύουμε για τους πυλώνες του χρόνου. Αφήνοντας όμως την βαρεία μέριμνα και τον ταραγμένο φόβο για τα του Χρόνου, απελευθερωνόμαστε από την δεσποτεία του, την οποία οι ίδιοι δημιουργήσαμε.

Στήσαμε είδωλο άρχοντα στη θέση του αληθινού άνακτα.

Γινόμαστε κύριοι του Χρόνου εργαζόμενοι για την τελειότητά μας, υποτάσσοντας όλους τους λογαριασμούς των αναγκών του χρόνου στην απόλυτη προτεραιότητά της.

Ο αυθεντικός φόβος του όντος είναι μην τερματίσει πριν την ολοκλήρωσή του, μην τελειώσει πριν το «τέλος» του. Μην η μοίρα κόψει το νήμα πριν την αρμονία της πληρότητας ή ασήκωτη

συγκυρία ανάγκης το συντρίψει ενώ βρίσκεται στην μεγαλωσύνη, ακριβώς στο κατώφλι του «Τέλους». Αυτή είναι η αληθινή τραγωδία της ύπαρξης. Οι άλλες δυσκολίες, υπέρμετρες ακόμη, δεν είναι Σταυρός, είναι αποτέλεσμα της απαγκίστρωσης του απελευθερωμένου ανθρώπου από την δεσποτεία του χρόνου, της ανέμελης στάσης του απέναντι στις ανάγκες του χρόνου.

Τραγωδία δεν είναι δυνατή στην Δωρική ουσία του κλασσικού Ελληνισμού. Αναπτύσσεται στην Αττική σύνθεση. Προϋποθέτει μια ηυξημένη σε σχέση προς το Απολλώνιο πνεύμα βαρύτητα της επιτυχίας στον χρόνο ως απόδειξης επιτετευγμένης τελειότητας, κατακτημένης αιωνιότητας. Αντιθέτως το Δωρικό δεν αξιολογεί ούτε καν αυτήν την επιτυχία υπέρ μέτρον της ανθρώπινης ικανοποίησης, όχι της θείας αποδοχής. Δεν ενδιαφέρεται τόσο για την ενεργητική νίκη όσο για την κατάσταση της τελειότητας καθ' εαυτής, όχι τόσο για την λειτουργικότητα όσο για αυτό καθεαυτό το κάλλος της μορφής, ενώ όντως η αποδοτική λειτουργικότητα απορρέει ακριβώς από την τέλεια μορφολογία.

Πρόκειται για χαρακτηριστική και νοσηματοφόρο απόκλιση έμφασης. Και δένει απόλυτα η Αττική ανάδειξη του δράματος με την μοίρα της Αθήνας στην ηγεμονική της προβολή. Το Δωρικό ιδεώδες στον συνδυασμό με την επιτυχή διαχείριση των πυλώνων του χρόνου, δεν άρεσε στον Πρωθήβη του κάλλους. Χρησιμοδότησε την συντριβή της Αθήνας στον Πελοποννησιακό Πόλεμο. Κανένας εξιλασμός από μέρους της Αθήνας της αγέρωχης επιμονής του στην απόλυτη αφιέρωση προς την τελειότητα, έναντι οποιασδήποτε παραχώρησης στις μέριμνες του χρόνου που απορροφά ενέργεια πέρα από την απολύτως απαραίτητη για την έγχρονη ζωή, - δεν άρκεσε να τον εξευμενίσει. Ο χρησμός εξετελέσθη στο ακέραιο, έστω και εάν η νίκη συνεπέφερε την πτώση και του ευνοούμενου του νικητή. Όμως δεν κατέστρεψε την Σπάρτη η νίκη της, αλλά ακριβώς ο εσωτερικός διχασμός της μεταξύ του καθαρού Δωρικού πνεύματος και της λογικής της ηττημένης Αθήνας, η «Χωλή Βασιλεία».

Ο Απόλλων δεν ενδιαφέρεται για το αποτέλεσμα στον χρόνο αλλά για την κατάσταση της τελειότητας, όχι για την χρησιμότητα της

τελειότητας στις ανάγκες του χρόνου αλλά για την εφηβική επίδειξή της ως φανέρωση του Απόλυτου στον Κόσμο.

Ένα ακόμη σημείο εστιακού νοήματος. Ο Απόλλων δεν αναγνωρίζει δικό του παρά τον τέλειο. Και δεν βοηθεί παρά μέσω της ακατανίκητης έλξης που ασκεί – αλλά σε αυτόν που βρήκε το «τέλος», του δίνεται ολόκληρος. Ο Χριστός σώζει και αυτόν που βρίσκεται στον δρόμο προς την τελειότητά του. Του τείνει χείρα βοηθείας και ανακουφίζει τον σταυρό του, κάνει τα πάντα για να τον κρατήσει στον δρόμο. Ο Απόλλων δεν το ανέχεται αυτό, βλέπει τον Σταυρό σαν δημιούργημα της ανθρώπινης αδυναμίας.

Αλλά αυτόν που δαιμονικά, με θράσος, με την «βούλησή» του, μένει εκτός δρόμου, και οι δύο τον απορρίπτουν στην εξουσία του Άρχοντα του Κόσμου τούτου, στον Άδη – Διόνυσο –Χρόνο.

Για εκείνον δε που ενώ ψυχανεμίζεται και ψιλοβλέπει την Οδό, και νοιώθει μέσα του το απείκασμα του «τέλους», την σφραγίδα της εκλογής, όμως υβρίζει τον άξονα της αιωνιότητας πέφτοντας στα γόνατα μπροστά από το Είδωλο του Άρχοντα, οι τιμωρίες της κόλασης είναι δροσιά εωθινή σε σχέση με το μαρτύριο της ύπαρξής του.

Ο τέλειος δεν μεριμνά και δεν φοβάται. Δεν του λείπει τίποτε, ο χρόνος δεν τον φθάνει, γιατί δεν τον χρειάζεται για να προσθέσει κάτι στην ήδη πραγματωμένη ολοκλήρωση της ύπαρξης του στην θεία του ουσία, - είναι στην αιωνιότητα.

Ο οδεύων την οδό της σωτηρίας μεριμνά και φοβάται στον χρόνο τόσο όσο είναι απαραίτητο για να κραταιούται και να προκόβει στον δρόμο της τελειότητας.

Ο απολωλώς τρέμει. Είναι δειλός. Στην κλασσική αξιολογία, σαφέστερα στην αρχαϊκή εποχή, ο δειλός είναι η απόλυτη απαξία, το

αντίθετο του εσθλού (αυτού που Είναι και καλώς έχει, του ευ είναι), του καλουκαγαθού. Φοβάται το κάλλος, και απομακρύνεται από τον Απόλλωνα. Ο δειλός δεν «είναι» αληθινά, είναι και φαίνεσθαι διίστανται μεταξύ τους σαυτόν. Έχει πολλά πρόσωπα υπεκφυγής. Ο δειλός ρίχνεται στους πυλώνες του χρόνου για να ξεχάσει τον υπαρξιακό του φόβο. Και εκεί φοβάται και λογαριάζει τα πράγματα με ζύγι μικροπωλητή. Όλα μπαίνουν στο ίδιο καντάρι, το καλό και το χρήσιμο, η οδός της σωτηρίας και οι ανάγκες του χρόνου, το πνεύμα και οι δεξιότητες.

Και τώρα η τροπή. Ο δειλός κινδυνεύει περισσότερο από τον θαρραλέο. Ο φόβος αχρηστεύει το ον. Ρίχνει τον ζωτικό τόνο της ύπαρξης. Αδυνατίζει ο άνθρωπος και γίνεται πιο ευπρόσβλητος. Χρειάζεται περισσότερη προστασία – βιολογική, ιατρική, κρατική, ψυχολογική, πνευματική. Χάνει και την ελευθερία του. Εγκλωβίζεται σε μια τεχνητότητα – για να προστατευθεί από την φύση, τον Κόσμο, τον Θεό, -- δηλαδή από τον αληθινό εαυτό του που είναι οργανικό μέρος του όλου και θεός ο ίδιος.

Αντίθετα, γύρο από την τελειότητα κάμπτονται οι δυναμικές γραμμές του κοσμικού πεδίου, όπως περί την μάζα καμπυλούνται ο χωροχρόνος. Όταν ο Χρόνος αναγνωρίζει την αιωνιότητα πειθαρχεί, γιατί ο ίδιος είναι η ανελιγμένη αιωνιότητα, όπως το Φαίνεσθαι είναι το Είναι, και το γίγνεσθαι η εκδίπλωση της ουσίας. Αυτό δεν σημαίνει βεβαιότητα για κάθε σημείο, αλλά την γενική μορφή της εξίσωσης, που δίνει λύσεις ευνοϊκές κατ' αρχήν για τις εστίες «τέλους».

Ανοικτότητα προς το Είναι, ετοιμότητα για την απο-κάλυψη ανά πάσαν στιγμή, μια συνεπακόλουθη ριψοκινδυνότητα στην αρπαγή του καιρού όταν πρόκειται για θέματα του άξονα της ύπαρξης, αντί της υπερφρόνιμης αναμονής καλύτερων συνθηκών, αμεριμνησία και ανεμελιά στα του χρόνου, και γενναιότητα και αφροντισιά, η επιδεικτικότητα της ακμής και ο θυμός της παραγνώρισης, ελευθερία από κανόνες υπέρ της επιβολής του πνεύματος και της αιδούς προς το

κάλλος, το μειδίαμα της χαράς και η παιδιά της υπεραναβλύζουσας ενέργειας, η εορταστική διάθεση του βίου και το στάσιμο της δράσης, και όλα υπό την αναγωγό δύναμη της ερωτικής πνοής του «καλού» - είναι δομικές διαστάσεις της τελειότητας – και της νεότητας. Γι αυτό ο κατ' εξοχήν θεός των Ελλήνων (όπως τον αντιλαμβάνοντουσαν οι σημαίνοντες ξένοι), ο θεός της τελειότητας χωρίς αναφορά στους πυλώνες του χρόνου, ο αθλητής, ο χορευτής, ο μουσαγέτης είναι ο τέλειος Κούρος, ο πρωθήβης του κάλλους. Ο ίδιος ο Απόλλων, της τελειότητας και αιωνιότητας, είναι ο ατάσθαλος Τρομερός, αλλά και ο αψευδής γνώστης των μυστικών του χρόνου.

Τελειότητα και νεότητα συνάδουν. Το μυστήριο της αιωνιότητας φανερώνεται στον κοσμικό Ανθό.

Και εκεί δειλία δεν χωρεί. Το «τέλος», και ο έρως του κάλλους, έξω βάλλει τον φόβο.

II

Σημείωση περί Κορονοϊού

Η παρούσα ενεργοποίηση της πληθυσμιακής και βιολογικής αστάθειας του παγκόσμιου συστήματος με τον Κορονοϊό, και η συνεπακόλουθη οικονομική διόρθωση, έγινε στην Κίνα, χώρα με έξαρση τόσο υπερπληθυσμού όσο και παρεμβατικότητας στην φύση προς συντήρηση της ανθρώπινης μάζας και με τον σκοπό ταχύρρυθμου εκσυγχρονισμού.

Αλλά βιαιότερα χτυπάει ο Ιός και τα περισσότερα θύματα θρηνεί η Ευρώπη. Στην σήψη της μεταπαρακμιακής της φάσης η Ευρώπη έχει επιφέρει ανυπολόγιστη ζημιά στην ανθρώπινη ύπαρξη. Από την αρχή της, με την αναγωγή του ατομικού και συλλογικού Εγώ σε κέντρο Υποκείμενο απέναντι στο οποίο στέκεται όλη η πραγματικότητα σαν Αντι-κείμενο, έσπασε τους συνοχείς της φανέρωσης του Είναι στον Κόσμο, δημιουργώντας ρήγμα μεταξύ Θεού και φύσης, φύσης και ανθρώπου και τελικά μεταξύ Θεού και ανθρώπου. Ο Ευρωπαϊκός πολιτισμός κατήντησε αφύσικος και άθεος, γίνεται δε γρήγορα και απάνθρωπος, πάντα με την σατανική αφέλεια του απλοϊκού Διαφωτισμένου ορθολόγου: γίνεται απάνθρωπος για το φανταστικό «καλό» του ανθρώπου.

Η απομάκρυνση του υποκειμένου από το Είναι, πληρώνεται τώρα μαζεμένη: ο Θεός και η φύση καταστρέφουν την τεχνητότητα. Η κάλπικη ιδεολογία του Επιστημονισμού, το να μην ανησυχούμε δηλαδή με τις αποδυναμωτικές συνέπειες της προστατευτικής

τεχνητότητας, γιατί η επιστήμη και τεχνολογία θα επιλύουν πάντα τα προβλήματα που θα δημιουργούνται από την αυτόματη χρήση τους, την στερημένη από κάθε στήριγμα στην ολιστική βίωση της ύπαρξης, - υπερέβη τα όρια προ πολλού. Και η Νέμεση ακολουθεί αναπόδραστα την Ύβρη. Όπως έχω αναλύσει, αυτή είναι πρόγευση των αναπόφευκτα ερχομένων. Και η υστερία του παρόντος αποτελεί περισσότερο δοκιμή για εκείνα τα ακατανόμαστα. Η εμμονή στα Ευρωπαϊκά μοντέλα της τεχνητότητας (το λένε επιστημοτεχνολογία το μανιφέστο της τεχνητότητας και του καταμερισμού, δηλαδή διαμελισμού, αλλά δεν φταίει το εργαλείο για την κατάχρησή του!) θα καταστήσει αφόρητο τον ανθρώπινο βίο. Άλλωστε Η Ευρώπη είναι σε βαθιά γηρατειά από την γέννα της. Δεν γνωρίζει και δεν νιώθει τον Απόλλωνα, τον Ελληνικό θεό. Ούτε τον Χριστό καλοκαταλαβαίνει. Εξ ου το Σχίσμα.

Και τρίτον κλασσική φρονιμάδα μέσα στο παραλήρημα του πανικού ακούγεται από την άλλη μεριά του Ατλαντικού. Απλές αλήθειες προς την σωστή κατεύθυνση. Η θεραπεία να μην είναι χειρότερη από το πρόβλημα. Η κοινή γρίππη σκοτώνει πολύ περισσότερους κάθε χρόνο παρά τα εμβόλια, αλλά δεν κουνιέται φύλλο. Πάντα η επιλεκτική υπεραντίδραση σε μερικά, ωρισμένα, ζητήματα είναι ύποπτη, και υποκριτική! Γίνεται για να καλύψει ενοχή. Δεν έχουν υπολογιστεί οι συνέπειες από τα μέτρα πανικού στην βιολογική, ψυχολογική, πνευματική υγεία του πληθυσμού, από την όξυνση άλλων προβλημάτων, πέρα από τα οικονομικά. Η χώρα, στα σύνορά της, να είναι αυτόκλητος για να αντιμετωπίζει με ελάχιστη εμπλοκή στην λειτουργία της τις αστάθειες του παγκόσμιου συστήματος. Κίνδυνος για παγίωση δομών και αρχών στο Κράτος αντενεργών προς την ελευθερία, πέρα από τους προσωρινούς περιορισμούς, χρήζει ιδιαίτερης προσοχής.

Το κάθε τι στην διαχείριση του χρόνου πρέπει να ζυγίζεται σε ένα ολιστικό μοντέλο και να ενσωματώνεται σε ένα συνολικό πλάνο. Ο άνθρωπος είναι για να λειτουργεί και η απομόνωση δεν κάνει καλό στον δυναμισμό του. Ο τόνος της ύπαρξης πέφτει με την αδράνεια και αναφαίνονται άλλα ζητήματα με σημαντικές παρενέργειες. Τα περιοριστικά μέτρα πρέπει να είναι στοχευμένα, περιορισμένα και με

προοπτική γρήγορης σχετικά άρσης. Βασικά, όπως σε όλα τα θέματα, χρειάζονται μέτρα τόνωσης και όχι απομονωτικής προστασίας. Η φύση βρίσκει την λύση στο πρόβλημα που δημιουργήσε γιατί κάτι δεν κάνουμε σωστά. Ας την βοηθήσουμε να το λύσει, αντί να αποκλεινόμαστε περισσότερο από αυτήν. Μεγενθύνουμε με την λάθος στάση το πρόβλημα γιατί αντιστεκόμαστε στον λόγο που η φύση το δημιούργησε κατ' αρχήν απαντώντας στην δική μας πρόκληση.

Με ένα λόγο, να πάψουμε να θεωρούμε τον Κόσμο σαν αντικείμενο και την φύση σαν κάτι από το οποίο πρέπει να προφυλαχθούμε. Πολλά και σπουδαία συναρτώνται εδώ. Χρειάζεται να ξαναανιώσουμε την ιερότητα του όντος και να πάψουμε να θεωρούμε τα πράγματα σαν διαχειρίσιμα αποθέματα. Απαιτείται να ξαναγίνουμε ολόκληροι μέρος του κοσμικού όλου, του Φαίνεσθαι του Είμαι, της από-κάλυψης του Απόλυτου, της φανέρωσης του Θεού. Είμαστε υποχρεωμένοι δηλαδή να ξαναγίνουμε Κλασσικοί, για άλλη μια φορά, για την Ανανέωση του Κόσμου. Ο κόσμος μπαίνει σιγά-σιγά σε αυτόν τον δρόμο. Και στην Αμερική ακούγονται ευκρινέστερα οι προκαταρκτικές μελωδίες. Ελπιδοφόρα φρόνηση βγαίνει και αλλού, στην Βρετανία, στην Σουηδία.

Και οι τρεις αυτές όψεις των τρεχουσών εξελίξεων είναι «ως εάν» έχουν σχεδιασθεί για την εμπειρική επαλήθευση της θεωρίας μου και του μοντέλου πρόβλεψης που συνάγεται από αυτήν. Η πληθυσμιακή και οικονομική αστάθεια, το τέρμα της Ευρωπαϊκής φάσης της ιστορίας και η κατάρρευση του Ευρωπαϊκού πολιτισμικού μοντέλου, και η ιστορική ανάγκη ανάδειξης του κλασσικού με πρωτουργό φορέα την Αμερική.

Αλλά γιατί «ως εάν»; Ο Θεός οδηγεί την ιστορία, όπως είπα. Το Απόλυτο προβάλλεται απο-καλυπτόμενο στον Κόσμο, το Φαίνεσθαι ανθίζει στην ακμή του ανθρώπου και ο άνθρωπος επιστρέφει στον Θεό με την λάμψη του «τέλους».

Και πάλι: ή η ανανέωση του κόσμου από το τέλμα της Ευρωπαϊκής τεχνητότητας, ή καταστροφή του πολιτισμού σε βαθμό άγνωστο

μέχρι τώρα στην ιστορία κατά τις προηγούμενες περιόδους μεταβολών.

Βρισκόμαστε στα όρια: έτσι ή έτσι. Τρίτη οδός δεν υπάρχει, ή Είναι ή Δεν Είναι.

Τα σημάδια του Ησιόδου εκπληρούνται.

Ο Ζεὺς θα εξολοθρεύσει το χειρότερο, το σιδήρεον (τεχνολογικό) γένος των ανθρώπων όταν ασέβεια και κερδοφροσύνη επικρατήσουν, και ὕβρις και θρασεία ἀναΐδεια και φθόνος και αὐθάδης ἀπαξίωση του καλού και διάρρηξη των σχέσεων και ἀναξιοπιστία. Μέρα και νύχτα θα μοχθούν οι ἄνθρωποι κατατρωγόμενοι ἀπὸ ψυχοφθόρες μέριμνες. Και στο τέλος:

*Ζεὺς δ' ὀλέσει καὶ τοῦτο γένος μερόπων ἀνθρώπων,
εὖτ' ἂν γεινόμενοι πολιοκρόταφοι τελέθωσιν.*

Ἔργα και Ημέραι, 180-1

Το σημάδι είναι όταν τα παιδιά ευθύς γίνονται με ἄσπρα μαλλιά στους κροτάφους. Την νεότητα την γερνάμε πρόωρα στο σπίτι και στο σχολείο – τα κάνουμε ὥριμα και υπεύθυνα! Καγχάζει και οργίζεται ο Απόλλων. Ἐφθασε η ὥρα.

Και τότε, τώρα:

*καὶ τότε δὴ πρὸς Ὀλυμπον ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
λευκοῖσιν φάρεσσι καλυψαμένω χροά καλὸν
ἀθανάτων μετὰ φύλον ἵτον προλιπόντ' ἀνθρώπους
Αἰδῶς καὶ Νέμεσις· τὰ δὲ λείψεται ἄλγεα λυγρὰ
θνητοῖς ἀνθρώποισι· κακοῦ δ' οὐκ ἔσσεται ἀλκή.*

Ἔργα και Ημέραι, 197-201

